

TANTÁRGYI TEMATIKA

BTMMN1003 Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet II.: Reformkor ea.

Tantárgy neve: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet, Klasszikus	Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN1002, BTMMN1003, BTMMN1007 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyapay László egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Gyapay László egyetemi docens	
Tantárgyi egység: Műfaj- és eszmetörténet, hatástörténet II.: Reformkor ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN1003 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 1T (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúéit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: nincs (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN1002, BTMMN1003: kollokvium, BTMMN1007: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: BTMMN1002, BTMMN1003: 2, BTMMN1007: 3	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): A tantárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a klasszikus magyar irodalom legfontosabb eszmetörténeti kérdéseivel, reprezentáns poétikai és retorikai nézeteivel, a korszak vizsgálatához szükséges alapfogalmakkal. A tantárgy második szemesztere áttekinti a reformkori nemzetépítés, az írói hivatásosodás és kultuszképződés, az irodalom intézményrendszere kiépülésének jelenségeit, a kor legfontosabb esztétikai, poétikai, retorika fejleményeit, a műfajok alakulástörténetét.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A hallgató átfogó ismeretekkel rendelkezzen a magyar irodalomtudomány alapvető elméleti kérdéseit, ezek történeti, változó és folyamatszerű összefüggéseit illetően. <i>képesség:</i> A hallgató legyen képes a magyar irodalom jelenségeit a maguk történetiségében, változásaiban és változatosságában elemezni. <i>attitűd:</i> A hallgató munkája során vegye figyelembe a vizsgált nyelvi, illetve irodalmi jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát. <i>autonómia és felelősség:</i> A hallgató tudatosan reflektáljon a magyar nyelvi, illetve irodalmi jelenségek, valamint az irodalomtudományi kutatások történeti és kulturális beágyazottságára.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban: 1. Nemzetépítés 2. A közösségi emlékezet toposzai 3. Irodalomtörténeti narratíva és közösségi identitás 4. Kommemoráció	

5. Szerzői imázsformálás
6. Irodalmi kultuszképződés
7. Az író mint társadalmi jelenség
8. Az Akadémia és a Kisfaludy Társaság
9. Tollharcok, pennacsaták
10. A kritika intézményesülése
11. Az irodalmi piac
12. Népiesség, népköltészet, népköltő
13. Korszakreprezentáns műfajok
14. Romantikus pátosz – romantikus ironia

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K SZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetések a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

TAKÁTS József, *Politikai beszédmodok a magyar 19. század elején (Keret)*, ItK, 1998/5–6.

S. VARGA Pál, *A nemzeti költészet csarnokai. A nemzeti irodalom fogalmi rendszerei a 19. századi magyar irodalomtörténeti gondolkodásban*, Bp., 2005.

SZILÁGYI Márton, *Irodalomtörténet és társadalomtörténet = Bevezetés a*

társadalomtörténetbe, szerk. BÓDY Zsombor, Ö. KOVÁCS József, Bp., 2006.

DÁVIDHÁZI Péter, *Egy nemzeti tudomány születése. Toldy Ferenc és a magyar irodalomtörténet*, Bp., 2004.

Ernest GELLNER, *Nations and Nationalism*, Oxford, 1983.

MARGÓCSY István, *Petőfi-kísérletek. Tanulmányok Petőfi Sándor életművéről*, Pozsony, 2011.

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

HITES Sándor, *A magyar regénytörténet „megalapítása”, Jósika Miklós: Abafi*

ősbemutatója = SZEGEDY-MASZÁK Mihály, VERES András, A magyar irodalom története, II., 1800-tól 1919-ig, Bp., 2007, 196–211.

Az irodalmi kultuszkutatás kézikönyve. Tanulmánygyűjtemény, szerk. TAKÁTS József, Bp., 2003.

DÁVIDHÁZI Péter, *Egy irodalmi kultusz megközelítése = „Isten másodszülöttje” A magyar Shakespeare-kultusz természetrajza*, Bp., 1989.
KOROMPAY H. János, *A „Jellemzetes” irodalom jegyében*, Bp., 1998.
Hayden WHITE, *Metahistory. The Historical Imagination in Nineteenth-Century Europe*, Baltimore–London, 1985.